

POSTANOWIENIE

Dnia 8 lipca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogusław Cudowski

w sprawie z powództwa I. K.

przeciwko B. w O.

o przywrócenie do pracy,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 8 lipca 2014 r.,

skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w O.

z dnia 23 września 2013 r., sygn. akt III Pa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i przyznaje pełnomocnikowi z urzędu adwokatowi W. G. od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w O. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia) powiększoną o stawkę podatku od towarów i usług tytułem udzielonej pomocy prawnej.

UZASADNIENIE

Powódka wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w O. z 23 września 2013 r.

Zarzucono naruszenie art. 20 Karty Nauczyciela przez uznanie, że „brak przeprowadzenia przez pracodawcę konsultacji, o której mowa w art. 20 ustawy karta nauczyciela przed złożeniem oświadczenia o rozwiązaniu stosunku pracy, nie może stanowić podstawy do uznania tego rozwiązania za niezgodne z prawem w sytuacji, kiedy pracownik po wytoczeniu powództwa został przeniesiony przez pracodawcę w stan nieczynny”.

Skarga ma być oczywiście uzasadniona. Ponadto wskazano, że w sprawie wstępuje istotne zagadnienie prawne. Mianowicie: „powód stoi na stanowisku, że z art. 20 ustawy karta nauczyciela nie wynika wprost, czy sąd ma możliwość zweryfikowania poprawności złożonego oświadczenia o rozwiązaniu stosunku prawnego w sytuacji, kiedy pracownik po otrzymaniu takiego oświadczenia wniósł o przeniesienie go w stan nieczynny, ale powództwa w sprawie zbadania tego oświadczenia zostało wniesione do sądu przed wnioskiem o przeniesienie pracownika w stan nieczynny. Zdaniem powoda złożenie wniosku o przeniesienie pracownika w stan nieczynny nie koliduje z możliwością zbadania poprawności złożonego przez pracodawcę oświadczenia, w szczególności, jeżeli powództwo zostało wytoczone przez złożeniem wniosku o przeniesienie w stan nieczynny. Istotnym zagadnieniem prawnym uzasadniającym przyjęcie skargi kasacyjnej przez Sąd Najwyższy jest więc następująca kwestia: czy sąd powszechny może zbadać poprawność złożonego przez pracodawcę oświadczenia o rozwiązaniu stosunku pracy, jeżeli pracownik skorzystał z prawa, o którym mowa w art. 20 ust. 5c ustawy karta nauczyciela, a więc. wniósł o przeniesienie go w stan nieczynny, w konsekwencji czego oświadczenie o rozwiązaniu stosunku pracy stało się bezskuteczne, w sytuacji kiedy pracownik złożył odwołanie od tego oświadczenia przed złożeniem wniosku o przeniesienie go w stan nieczynny?”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie (postanowienie SN z 16 maja 2008 r., I UK 16/08, LexPolonica nr 3058328). Ma to ma umożliwić wybór jedynie takich spraw, które powinny zostać rozpoznane przez organ najwyższego szczebla sądownictwa ze względu na interes publiczny (postanowienie SN z 29 stycznia 2011 r., I UK 295/10, niepubl.). Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest bowiem ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (postanowienie SN z 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147).

Nie można uznać, że spełnione są przesłanki przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 1 k.p.c., jeśli skarżący nie uzasadni tego, np. przez wykazanie, że dotychczasowe

orzecznictwo i doktryna prawa nie dają w tym zakresie wystarczającego rozwiązania (postanowienia SN z 27 maja 2010 r., II PK 66/10, niepubl., podobnie SN w postanowieniu z 25 sierpnia 2004 r., I PZP 4/04, Wspólnota 2004/19/54).

Istotne znaczenie w sprawie ma, prawidłowo powoływany w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2011 r., I PK 33/11, OSNP 2012/21-22/261. Czytamy w nim między innymi, że „w związku z tym należy rozstrzygnąć, czy roszczenie o przywrócenie do pracy z powodu wygaśnięcia stosunku pracy na skutek upływu okresu stanu nieczynnego jest roszczeniem alternatywnym w stosunku do roszczenia o przywrócenie do pracy w związku z wypowiedzeniem stosunku pracy. Jest oczywiste, że choć są to roszczenia identyczne rodzajowo, to mogą być skutecznie dochodzone na innych podstawach faktycznych i prawnych. W przypadku roszczeń związanych z wypowiedzeniem stosunku pracy jest to art. 45 k.p. w związku z art. 91c KN, natomiast roszczenie o przywrócenie do pracy w związku z wygaśnięciem stosunku pracy może być oparte na art. 56 § 1 k.p. w związku z art. 67 k.p. i w związku z art. 91c KN (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2009 r., I PK 118/09, OSNP 2011 nr 13-14, poz. 171). Także inne będą okoliczności faktyczne uzasadniające dochodzone roszczenia. W każdym razie w jednym przypadku muszą one dotyczyć wypowiedzenia, a w drugim przeniesienia w stan nieczynny, którego skutkiem jest wygaśnięcie stosunku pracy. Sąd Okręgowy rozważał okoliczności związane z doborem pracowników do wypowiedzenia. W żadnym przypadku nie można uznać, że problem ten dotyczy wygaśnięcia stosunku pracy, gdyż wniosek o przeniesienie w stan nieczynny jest zależny jedynie od woli pracownika (nauczyciela). Nie można wprawdzie wykluczyć, że niektóre okoliczności mogą służyć uzasadnieniu dochodzenia roszczenia o przywrócenie do pracy w obu przypadkach (np. kwestionowanie przyczyny wypowiedzenia). W sprawie nie było jednak sporu w kwestii pozorności przyczyny wypowiedzenia, a więc i złożenia wniosku o stan nieczynny. [...]. Reasumując, w obecnym stanie prawnym w razie wypowiedzenia dokonanego w oparciu o art. 20 ust. 1 pkt 2 KN nauczyciel może dochodzić roszczenia o przywrócenie do pracy. W tym przypadku okoliczności uzasadniające uwzględnienie tego roszczenia muszą być związane z rozwiązaniem stosunku pracy. Natomiast zgodne z prawem przeniesienie w stan

nieczynny (na wniosek nauczyciela) powoduje bezskuteczność wypowiedzenia. W tej sytuacji nauczyciel może także dochodzić przywrócenia do pracy, ale w oparciu o inną podstawę prawną i z powołaniem się na okoliczności związane z przeniesieniem w stan nieczynny i wygaśnięciem stosunku pracy. W takiej sytuacji nauczyciel składający wniosek o przeniesienie w stan nieczynny dokonuje wyboru swego statusu w ewentualnym procesie o przywrócenie do pracy. W rezultacie rezygnuje z możliwości kwestionowania dokonanego wypowiedzenia, które staje się z mocy prawa bezskuteczne. Należy również stwierdzić, że z reguły nie może być skuteczne powoływanie się na brak świadomości co do skutków złożenia oświadczenia woli (wniosku) o przejście w stan nieczynny. Należy także podkreślić, że złożenie wniosku o przejście w stan nieczynny powoduje wprawdzie rezygnację z dochodzenia roszczenia o przywrócenie do pracy lub uznania wypowiedzenia za bezskuteczne. Jednak z drugiej strony stan nieczynny powoduje odsunięcie terminu ustania stosunku pracy, jak i nabycie uprawnienia przewidzianego w art. 20 ust. 7 Karty. Pogląd ten potwierdza stanowisko zajęte przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 5 lipca 2011 r., I PK 28/11 (niepublikowanym) o obowiązku dyrektora szkoły pouczenia nauczyciela o możliwości złożenia wniosku o przeniesienie w stan nieczynny.

Sąd Okręgowy prawidłowo zastosował wskazane wyżej wytyczne do ustalonego stanu faktycznego.

Odpowiedź na skargę nie została złożona przez profesjonalnego pełnomocnika (art. 87¹ k.p.c.).

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji postanowienia.